

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Львівський національний університет імені Івана Франка**

**Кафедра класичної філології**



**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**  
**ЛАТИНСЬКА МОВА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський рівень)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Освітня програма – «Міжнародне право»

Факультет міжнародних відносин

**Латинська мова.** Робоча програма навчальної дисципліни для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань – 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 293 «Міжнародне право» факультету міжнародних відносин. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2023. 10 с.

Розробники:

**доцент кафедри класичної філології Куйбіда Х.І.**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри  
класичної філології, протокол № 1 від 30 серпня 2023 р.

Завідувач кафедрою класичної філології



(Б.В. Чернюх)

«30» серпня 2023 р.

© Куйбіда Х.І., 2023

**1. Опис навчальної дисципліни**  
**(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни «Латинська мова»)**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, – 2	Галузь знань 29 Міжнародні відносини <hr style="width: 50%; margin: 0 auto;"/> (шифр, назва)	Нормативна (за вибором студента)	
Модулів – 2		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 4	Спеціальність 293 Міжнародне право	1-й	-й
Курсова робота		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість годин – 72		1-й	-й
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Бакалавр	год.	год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		36 год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		36 год.	год.
		ІНДЗ: реферат, доповідь	
Вид контролю: залік			

## 2. *Мета та завдання навчальної дисципліни*

**Мета:** ознайомити студентів із загальноосвітнім значенням латинської мови; дати потрібний обсяг знань із нормативної граматики латинської мови; розширити їхній світогляд вивченням латинських прислів'їв та крилатих висловів.

**Завдання:** навчити читати, писати, робити переклад текстів, працювати зі словником.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

**знати:** латинський алфавіт, фонетику, наголос, нормативну граматичну базу, лексичний мінімум, студентський гімн, прислів'я та крилаті вислови.

**вміти:** читати, писати, робити граматичний аналіз тексту та його переклад, користуватись словником, латинською юридичною термінологією, яка застосовується у міжнародному праві.

Здобувачі ОПІ за спеціальністю «Міжнародне право» повинні володіти загальними компетентностями в такому обсязі:

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземними мовами як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.

ЗК 13. Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку міжнародного права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

- володіти фаховими компетентностями спеціальності у такому обсязі:

ФК 2. Знати і розуміти динаміку становлення і розвитку міжнародних інститутів, еволюцію підходів до формування та здійснення зовнішньої політики, принципи організації системи зовнішніх зносин та функціонування інститутів зовнішньої політики.

ФК 3. Здатність відстоювати національні інтереси власної держави за допомогою міжнародно-правових інструментів.

ФК 12. Здатність аналізувати договірний та інституційний механізм правового регулювання європейської інтеграції, вміння аналізувати практику рішень Суду ЄС та національних судів держав-членів.

ФК 14. Здатність надавати юридичні висновки і консультації з питань міжнародного права, національного права України; визначати юридичні ризики зовнішньоекономічних ініціатив, встановлювати шляхи їхньої мінімізації.

- отримати програмні результати навчання у вигляді:

ПРН 1. Визначати переваги аргументів у процесі аналізу заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Проводити збір та аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 14. Виконувати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва та права.

### 3. Програма навчальної дисципліни

#### Змістовий модуль 1. Фонетика.

Тема 1. Вступ. Латинська мова у міжнародній науковій термінології. Латинська мова у Львові. Латинський алфавіт.

Тема 2. Вимова приголосних та голосних. Буквосполучення. Наголос.

#### Змістовий модуль 2. Морфологія. Частини мови.

Тема 3. Іменник. Прикметник. Перша та друга відміна іменників.

Тема 4. Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного та пасивного стану.

Тема 5. Присвійні та особові займенники.

#### Змістовий модуль 3. Система інфекта.

Тема 6. Минулий час дійсного способу активного та пасивного стану.

Тема 7. Майбутній час (I) дійсного способу активного та пасивного стану.

#### Змістовий модуль 4. Іменник. Прикметник. Третя, четверта та п'ята відміна іменників.

Тема 8. Третя відміна іменників. Прикметники третьої відміни.

Тема 9. Іменники четвертої та п'ятої відмін.

#### Змістовий модуль 5. Система перфекта. Ступені порівняння прикметників.

Тема 10. Часи системи перфекта.

Тема 11. Ступені порівняння прикметників.

### 4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		Л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Модуль 1</b>												
<b>Змістовий модуль 1. Фонетика.</b>												
Тема 1. Вступ. Латинська мова у міжнародній науковій термінології. Латинська мова у Львові. Латинський алфавіт.	4		2			2						
Тема 2. Вимова приголосних та голосних. Буквосполучення. Наголос.	4		2			2						

Разом – зм. модуль 1	8		4		4						
<b>Змістовий модуль 2. Морфологія. Частина мови.</b>											
Тема 3. Іменник. Прикметник. Перша та друга відміна іменників.	8		4		4						
Тема 4. Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного та пасивного стану.	4		2		2						
Тема 5. Присвійні та особові займенники.	4		2		2						
Разом – зм. модуль 2	16		8		8						
<b>Змістовий модуль 3. Система інфекта.</b>											
Тема 6. Минулий час дійсного способу активного та пасивного стану.	4		2		2						
Тема 7. Майбутній час (I) дійсного способу активного та пасивного стану.	4		2		2						
Контрольна модульна робота № 1	4		2		2						
Разом – зм. модуль 3	12		6		6						
<b>Змістовий модуль 4. Іменник. Прикметник. Третя, четверта та п'ята відміна іменників.</b>											
Тема 8. Третя відміна іменників. Прикметники третьої відміни.	8		4		4						
Тема 9. Іменники четвертої та п'ятої відмін	8		4		4						
Разом – зм. модуль 4	16		8		8						
<b>Змістовий модуль 5. Система перфекта. Ступені порівняння прикметників.</b>											
Тема 10. Часи системи перфекта.	8		4		4						
Тема 11. Ступені порівняння прикметників.	8		4		4						
Контрольна модульна робота № 2	4		2		2						
Разом – зм. модуль 5	20		10		10						
<b>Усього годин</b>	72		36		36						
<b>Модуль 2</b>											
Курсова робота			-	-		-		-	-	-	
<b>Усього годин</b>											

### **5. Теми семінарських занять**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

### **6. Теми практичних занять**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин

1	Вступ. Латинська мова у міжнародній науковій термінології. Латинська мова у Львові. Латинський алфавіт.	2
2	Вимова приголосних та голосних. Буквосполучення. Наголос.	2
3	Іменник. Прикметник. Перша відміна іменників.	2
4	Дієслово. Теперішній час дійсного способу активного та пасивного стану.	2
5	Іменник. Прикметник. Друга відміна іменників.	2
6	Присвійні та особові займенники.	2
7	Минулий час дійсного способу активного та пасивного стану.	2
8	Майбутній час(I) дійсного способу активного та пасивного стану.	2
9	Контрольна модульна робота №1	2
10	Третя відміна іменників.	2
11	Прикметники третьої відміни.	2
12	Іменники четвертої відміни.	2
13	Іменники п'ятої відміни	2
14	Часи системи перфекта дійсного способу активного стану.	2
15	Часи системи перфекта дійсного способу пасивного стану.	2
16	Ступені порівняння прикметників	2
17	Суплетивні ступені порівняння прикметників.Описовий спосіб утворення ступенів порівняння прикметників.	2
18	Контрольна модульна робота №2	2

### ***7. Теми лабораторних занять***

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1		

### ***8. Самостійна робота***

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Частини мови. Граматичні категорії іменника.	1
2.	Винятки першої відміни іменників	1
3.	Дієслово «бути».Терміни латинського походження.	1
4.	Граматичні категорії дієслова.	1
5.	Наказовий спосіб	2
6.	Прийменники	1
7.	Винятки другої відміни іменників. Терміни латинського	1

	походження.	
8.	Особливості іменників та прикметників другої відміни	2
9.	Займенникові прикметники	2
10.	Неозначена форма теперішнього часу пасивного стану	2
11.	Зв'язок слів у реченні.	1
12.	Синтаксис простого поширеного речення	1
13.	Синтаксис відмінків у пасивній конструкції	2
14.	Граматичний аналіз	2
15.	Винятки з правил щодо роду іменників третьої відміни.	2
16.	Особливості відмінювання іменників третьої відміни. Терміни латинського походження.	2
17.	Дієприкметник теперішнього часу активного стану	2
18.	Винятки четвертої та п'ятої відмін	2
19.	Синтаксис відмінків при ступенях порівняння прикметників	2
20.	Студентський гімн	2
21.	Латинські прислів'я та крилаті вислови	4
	Разом	36

### ***9. Індивідуальне навчально - дослідне завдання***

Реферати, доповіді

### ***10. Методи контролю***

Контрольна модульна робота, залік

### ***11. Розподіл балів, що присвоюється студентам***

***Приклад розподілу балів, які отримують студенти (для заліку)***

Поточне тестування та самостійна робота													Сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3			Змістовий модуль № 4		Змістовий модуль № 5			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	KMP	T8	T9	T10	T11	KMP	
2	4	8	4	2	3	3	25	7	6	7	5	25	100

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів

***Приклад розподілу балів, які отримують студенти (для екзамену)***

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
												50	100

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів



*Приклад розподілу балів, які отримують студенти за виконання курсової роботи (проекту)*

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до ____	до ____	до ____	100

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою (для екзаменів і заліків).

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни, яка завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів, на екзамені – 50 балів.

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

**Шкала оцінювання: Університету , національна та ECTS**

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>	
			<i>Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку</i>	<i>Залік</i>
90 – 100	<b>A</b>	<i>Відмінно</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
81-89	<b>B</b>	<i>Дуже добре</i>	<i>Добре</i>	
71-80	<b>C</b>	<i>Добре</i>		
61-70	<b>D</b>	<i>Задовільно</i>	<i>Задовільно</i>	
51-60	<b>E</b>	<i>Достатньо</i>		

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або колоквиумів чи контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок FX та F у шкалі ECTS, у балах та національній шкалі визначається Вченими радами факультетів або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

## **12. Методичне забезпечення**

1. Підручник з латинської мови
2. Наочність (карти)
3. Роздатковий матеріал

## **13. Рекомендована література**

### **Базова**

1. Скорина Л.П., Чуракова Л.П. Латинська мова для юристів: Підручник / за ред. С. В. Семчинського. Київ: Атіка, 2001. 416 с.

2. Оленич Р.М., Оленич І.Р., Чернюх Б.В. Латинська мова: Навч. посіб. Вид. 2-ге, виправл. і доповн. Львів: Світ, 2008. 472 с.

3. Ревак Н.Г., Сулим В.Т. Латинська мова (для неспеціальних факультетів). Підручник. Вінниця: Нова Книга, 2006. 440 с.

4. Світлична Є.І., Толок І.О. Латинська мова. К.: Центр учбової літератури, 2021. 440 с.

5. Тарасова Г.М. Латинська мова для юристів. О.: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 344 с.

6. Шаманова Н.Є. Латинська мова. Київ: НУК, 2021. 144 с.